

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 60 vinarjev, sredni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Prvi transport iz laškega ujetništva.

Včeraj je prišlo iz laškega ujetništva 60 slovenskih častnikov. Topničarski nadporočnik, g. Benigar, s katerim je imel priliko govoriti naš urednik, pripoveduje:

Z mojim transportom je odšlo 3000 mož in 78 častnikov. Prepeljali so nas iz Brindisija v Dubrovnik, kjer so nas izkrcali s čolni, ker italijanski parnik ni hotel pristati ob obali.

V Dubrovniku smo bili zelo lepo sprejeti od naših vojaških oblasti, kakor trdi od civilnega prebivalstva. Vojaki so bili odposlani dalje, v domovino, v malih transportih, častniki pa skupaj do Broda, kjer se je en del ločil, ker so doma iz krajev vzhodno od Broda. Slovenci smo se vozili čez Zagreb v ožjo domovino.

Med moštvom tega transporta ni bilo Slovencev, ker ti se nahajajo po večini v severni Italiji in pridejo domov po drugi poti.

Iz nadaljnjih izvajanj nadporočnika g. Benigarja je razvidno, da so Italijani izpustili že zdavnaj vse ujetnike, samo Jugoslovane so za-

drževali, ki so jih očitno smatrali za sovražnike, četudi so vsi izjavili, da so Jugoslovani in da hočejo stopiti v srbsko, torej zavezniško armado.

Radi hrane se častniki ne morejo pritoževati, ker so dobivali plače in so po pravdi sami skrbeli za hrano, pač pa so drugače italijanski častniki bil v svojem vedenju proti njim zelo odurni. Z moštvom so Italijani skoraj gotovo postopali veliko slabše, posebno glede hrane in tudi z bolniki, ki jih italijanski zdravniki po navadi kratkomalo niso hoteli pregledovati!

Upajmo, da v kratkem pridejo vsi še preostali naši ujetniki, ki so morali dosti pretrpeti v laškem ujetništvu.

K sprejemu včeraj dospelih častnikov je prišlo mnogo občinstva na ljubljanski kolodvor, pa po večini prepozno, ker se je prepozno zvedelo za njihov prihod. Sprejeli so vračajoče se ujetnike zastopniki ljubljanskih vojaških in civilnih oblasti, med njimi poveljnik divizije, general Smiljanič in komandant mesta.

Stajercev in Korošcev, jih pri tem prav nič ne moti. Oni kratkomalo ne privoščijo štajerskim in drugim obmejnim Slovincem, da bi bili enakopravni člani „Kmetijske družbe“ in zato so sklicali na zadnji občini zbor le Kranjce. Štajerci so imeli enako družbo v Gradcu in ko bodo dosegli razdelitev njenega premoženja, bo dotični del seveda pripadel v skupno imetje. Ravnotako bo na Koroškem. — Zdaj obmejni Slovenci šele vidijo, kakšna vseslovenska ljudska stranka je SLS. in kakšnih nazorov so merodajni gospodje v tej stranki. Tudi ta slučaj, kot nešteto drugih, znova dokazuje, da pozna klerikalec le grablje in da izgubi vsak ozir tudi do svojega najbližjega, ako mu to ne nese.

Nova seja entente o jadranskem vprašanju.

Beograd, 2. febr. Utis, ki ga je napravil odgovor naše vlade na ententin ultimatum, je za pariške mogotce naravnost katastrofalen. Ententa se je osmešila pred celim svetom, ugled male a junaške Jugoslavije pa je sedaj neznansko zrasel. Entento zlasti razburja dejstvo, da je Amerika stopila na stran Jugoslavije s tako brezobzirno odločnostjo. V diplomatičnih krogih se mnogo govori o zagati, v katero so prišli ententini pariški delegati radi jadranskega vprašanja. Sami ne vedo, kaj naj odgovore. Čuje se, da se bo vršilo novo posvetovanje entente o tej zadevi, in sicer še ta teden in v Londonu. Na tej seji se namerava jadransko vprašanje na novo formulirati ter poslati naši državi novo noto.

Ali bo Pečuh naš?

Beograd, 2. febr. Vest, ki so jo prinesli prejšnji teden nekateri listi, da je mirovna konferenca prisodila Pečuh kraljestvu SHS, semkaj še ni prispela in je izmišljena. Po mirovni pogodbi z Madžarsko dobi naše kraljestvo žal le petletni soužitek do pečuhskih premogovnikov. Naša delegacija na mirovni konferenci se bori z velikim naporom, da bi dosegla vsaj užitek, ki bi bil odločen samo za naše kraljestvo.

Za trgovce važna določba jugoslovansko-avstrijske pogodbe.

Beograd, 2. febr. Glavna točka pred kratkim ratificirane pogodbe med našo kraljevino in avstrijsko republiko glede trgovskega prometa med obema državama je ta, da se obračunavajo avstrijske krone po srednjem kurzu zagrebške in beogradske borze. Naši trgovci, ki kupujejo blago v Avstriji, sklepajo trgovske pogodbe v avstrijskih kronah, kupnine pa ne plačajo v Avstriji, marveč pri nekaterih bankah našega kraljestva. Glasom te pogodbe so avstrijski proizvajalci dolžni prodajati našim državljanom svoje izdelke po cenah, ki veljajo v Avstriji. Ta določba velja tudi za pogodbe, ki so bile sklenjene od jeseni preteklega leta naprej. V onih slučajih, v katerih so morali naši trgovci plačati jugoslovanske krone za avstrijske, imajo pravico tirjati kurzno razliko. Vsi trgovci naj se radi tega prijavijo pri centralni vladi. Ravno tako naj trgovci, ki bodo v bodoče nakupovali blago v Avstriji, prijavijo centralni upravi vse slučaje, v katerih bi Avstriji zahtevali za blago višje cene kot so v Avstriji običajne.

Neverjetno, — toda resnično!

Klerikalna brezvestnost pri skrbi za ljudstvo.

Zagreb, 2. febr. Sedaj prihajajo iz Amerike v Jugoslavijo preko raznih carinskih postaj sila množestvilni zaboji različne robe, ki jo je svoječasno nakupil takratni minister prehrane dr. Anton Korošec, predsednik klerikalne stranke, „v korist našega prebivalstva“, zlasti najpotrebnejšega. Med to robo se nahajajo ogromne množine popolnoma nerabnega ali za nas vsaj čisto nepotrebne materijala. Tako smo prejeli nekaj stotin zabojev — pudra za ženske, nadalje mnogo tisoč — naramnic za hlače, potem nekaj tisoč

posod s pomado za lase, šminke in ženskih prsnih modrčkov. V ameriški pošiljavi dr. Korošca je tudi mnogo tisoč raznih — iger (tombola, domino, dama in šah). Vse te stvari so vrhu tega silno drage, v ameriških dolarjih, tako da stane n. pr. en par hlačnih naramnic več kot tisoč kron! Odveč bi bilo, dostavljati k temu še posebna pojasnila. Ta neverjetni, žalostni pa žalibog resnični slučaj iznova dokazuje, na kako vneboupijoč način zr-ajo naši klerikalci gospodariti in skrbeti „za ljudstvo“.

Opozicija med seboj v laseh.

Beograd, 2. febr. Opozicija širi vsakojake vznemirljive vesti o sklicanju Narodnega predstavništva in o sestavi koncentracijske vlade. Novosadski radikali so izdali celo posebno izdanje „Zastave“, v katerem poročajo o demisiji demokratske vlade. V notranjost Srbije so poslali radikali brzojavke, da se skoraj sestavi vlada s Protićem na čelu ter da so se srbski radikali in slovenski klerikalci združili v eni sami stranki. Opozicija širi vsakojake politične pravljice tudi po drugih pokrajinah naše kraljevine. Vse te alarmantne vesti pa nimajo drugega namena kot begati volilce in prikrivati slabost opozicije. Opozicija namreč še sedaj ni odgovorila na vladino sporočilo, dasi jo je ministrski predsednik

Davidović k odgovoru že opominjal. Opozicija ima vsak dan in cele popoldneve seje, pri katerih se gospodje med seboj prav počteno kregajo. Kakor izve naš poročevalec, se deli opozicija sedaj v dva glavna tabora. En del je pripravljen za vsako ceno in brezpogojno vstopiti v vlado, drugi del pa smatra pogoje, ki jih je demokratska vlada stavila opoziciji, za nesprejemljive in poniževalne. Za vstop v vlado se zlasti potegujejo slovenski klerikalci z dr. Korošcem na čelu. Ni treba še posebej poudarjati, da so vse vznemirjajoče vesti o vladni krizi vseskozi izmišljene. V današnjem političnem položaju o sklicanju Narodnega predstavništva tudi ne more biti govora.

Ljubljanski klerikalci proti Štajercem in Koroščem.

Na drugem mestu poročamo o dogodkih, ki se odigravajo v „Kmetijski družbi“ ter o vzrokih, ki so bili deželni vladi merodajni, da je razveljavila vse sklepe zadnjega občnega zbora tega društva. Zanimivo je, kako sedaj klerikalci bridko tožijo zaradi tega ukrepa deželne vlade. Dasi oni neprestano kričijo, da je imela prejšnja Narodna vlada več pravic kot sam avstrijski cesar in so se vselej vzdignili, če je kdo iz Beograda deželni vladi potkal na prste, to pot nočejo priznati sklepa Narodne vlade, s katerim se je razširil delokrog kranjske „Kmetijske

družbe“ na vso Slovenijo. Dne 6. novembra 1918 se v takratnem navdušenju niso upali povdarjati, da so „Kranjci“, danes pa pravijo, da takratni sklep Narodne vlade — katerega je predlagal sam takratni predsednik SLS., prelat Kallan — ni veljaven. Ti ljudje so toliko grdi, da se ne sramujejo utemeljevati tega svojega stališča z ničim drugim, kot s trditvijo, da bi Štajerci in Korošci na ta način postali deležni premoženja, ki so ga nabrali Kranjci. Da je pobirala „Slovenska kmetijska družba“ celo leto 1918 članarino od

Notranjim sovražnikom se mora streti glave.

Cudne reči se godijo pri nas in te reči so mogoče res samo pri nas. Od vseh strani dobivamo dopise, da duhovniki hujskajo proti naši narodni državi, proti naši narodni dinastiji in proti Srbom, katerim se imamo v veliki meri zahvaliti za našo svobodo.

Vse to delajo oni brezdomovinski, nenarodni duhovniki, ki so zvesto kot psi služili Avstriji, Nemštvu in krvoločnim Habsburžanom, oni duhovniki so največ krivi, da se bomo morali še enkrat vojskovati za osvoboditev pnega dela našega naroda, ki pride v italijansko suženjstvo, ker oni so hujskali ves čas vojne naše ljudstvo na vojno proti Srbom in Rusom, s čimer so ustvarili tako težko pozicijo v Parizu za našo mirovno delegacijo. Ko bi teh hujskajočih, Habsburžanom služočih duhovnikov ne bilo, ki so zatrli v ljudstvu vsak narodnostni čut, ne bi se naši vojaki tako divje vojskovali za svoje tlačitelje, marsikaj bi bilo danes drugače in tudi naša zapadna meja bi drugače izgledala, kot bo izgledala.

Skraini čas je, da se to jasno in odkrito pove, da bo zapeljano ljudstvo vedelo, kje naj v prvi vrsti išče svoje največje sovražnike, ki imajo največ krivde na vsi naši narodni nesreči! In ti zločinci se še niso umirili, oni hujskajo še sedaj proti naši državi, ki je bila ustvarjena brez njihovega sodelovanja, proti njihovi volji, ker ne morejo pozabiti krvavih Habsburžanov in bi jim bilo najljubše, da bi naš narod še dalje trpel pod krvavim nemškimi bičem.

To mora prenehati, to se ne sme dalje trpeti, te zločince se mora storiti neškodljive in naj oni stokrat nosijo duhovniško obleko! Naj vpijejo kolikor hočejo, da se cerkvi dela krivica, kdor greši proti narodu in državi, tega mora zadeti roka pravice, brez ozira na njegov poklic! Duhovništvo naj pazi, naj ne izziva tako daleč, da se bo moralo misliti, da je ono kot tako, sovražnik naroda in države, ker narod in država bosta imela dovolj moči, da take sovražnike napravita neškodljive! Duhovništvo je več kot preveč grešilo za časa vojne, ko je hujskalo naše ljudstvo v boj za njegove tlačitelje in proti lastni svobodi. Takrat so bili oni, ki so vedeli, zakaj v vojni gre in bi radi povedali ljudstvu resnico, brez moči in duhovščina je nemoteno hujskala in zapeljevala ljudstvo. Danes pa to ne bo šlo več, kdor bo danes hujskal proti Jugoslaviji, bo moral nositi za svoje izdajalsko početje na lastnem narodu vse posledice svojega zločinskega dela, tem zločincem se bo moralo stopiti na prste!

Enako se bo moralo stopiti na prste onim nemškutarskim invalidom po Štajerskem, ki so postali invalidi v boju proti Jugoslaviji, ki jim sedaj plačuje podpore, oni pa v zahvalo — hujskajo proti njej kjer le morejo in dokazujejo s svojimi dejanji vsak dan, da teh podpor vredni niso.

Naj se nas ne razume napačno. Mi nismo mnenja, da so invalidi s tem kaj zakrivali, ker so postali invalidi v boju za Avstrijo in proti Jugoslaviji in da jim Jugoslavija zaradi tega ne bi smela dajati podpor. Vojskovali so se za Avstrijo, ker so se morali in ker je posebno duhovščina vse storila, da jih je zapeljala in celo navduševala za boj proti svobodi lastnega svojega naroda. Invalidi so žrtve, ampak tega naj nekateri med njimi nikar ne mislijo, da bodo smeli nemoteno hujskati proti Jugoslaviji, ki je tako plemenita, da jim plačuje podpore zato, ker so postali invalidni v boju proti njej! V Ptujju so imeli ti invalidi nekako veselico, na katero so vabili z nemško-slovenskimi vabili, tako, da se je nad tem vse škandaliziralo. One, ki so to zakrivali in še marsikaj drugega, bi trebalo zaradi tega poklicati na resen odgovor, ker oni, ki jih Jugoslavija podpira, četudi jim nič dolžna ni, morajo vedeti, da je prva njihova dolžnost, da so dobri Jugoslovani! Ako je med temi invalidi tudi kaj Nemcev, potem se mora tembolj pričakovati od njih, da ne izzivajo države, ki jih podpira!

Med invalidi na Spodnjem Štajerskem je precej sumljivih elementov, ki hujskajo proti državi kjer le morejo in ti diskretirajo s svojim vedenjem tudi one svoje tovariše, ki so poštenega narodnega mišljenja. Tem nemčurskim elementom bo treba stopiti prav pošteno na prste. Jugoslavija ne more in ne sme plačevati podpor

— svojim sovražnikom! Tudi to naj se enkrat pove pošteno in odkrito. Invalidi naj pa tudi sami pazijo na te sumljive elemente v svoji sredini in naj v bodoče ne dopuščajo takega škandala, kot se je zgodil v Ptujju.

In ostanki nekdanjega Nemštva na Slovenskem! To je skupina za sebe. Mirni so bili ti ostanki od prevrata in ponižni, sedaj so pa zopet začeli prav predrzno dvigati svoje glave! Celo pri angleškem poslanstvu v Beogradu so se začeli že pritoževati, češ, da so pri nas brezpravni. In vse to prihaja iz Celja, kjer so Nemci od nekdanj bili najbolj strupeni. Te bomo še najlozje storili neškodljive: odvisni se vsi od nas, naši ljudje naj ne kupujejo pri nemških trgovcih, pa

Preprečene klerikalne nakane s „Kmetijsko družbo“.

Kakor smo že v zadnji številki „Domovine“ na kratko poročali, je deželna vlada razveljavila vse sklepe zadnjega občnega zbora „Kmetijske družbe“ in s tem tudi razveljavila izvolitev čevljarja Iskre za predsednika tega kmetijskega strokovnega zastopstva.

Kakor čujemo, utemeljuje vlada ta svoj sklep s tem, da je na prošnjo „Kmetijske družbe“ 6. novembra 1918. Narodna vlada po predlogu tedanjega poverjenika prelata Andreja Kalana sklenila, da razširi kranjska „Kmetijska družba“ svoje delovanje na vse slovensko ozemlje. Ta sklep Narodne vlade je bil vzet od Kmetijske družbe na znanje in tudi v njenem uradnem glasilu „Kmetovalcu“ objavljen. Kranjska Kmetijska družba se je takrat prekrstila v „Slovensko kmetijsko družbo“. Sicer proti skiepu Narodne vlade nihče ni ugovarjal. Tega tudi ne bi mogel storiti, ker je bila takratna Narodna vlada v Ljubljani popolnoma suverena in je imela celo pravico spreminjati zakone, v kolikor si to pristojnost za nekatere splošne zadeve ni izrecno pridržalo Narodno viječe v Zagrebu. Na ta način je bila kranjska kmetijska družba razširjena na vse ozemlje Slovenije in je tudi res po Štajerskem in Koroškem ustanovila obilo podružnic ter tamkaj pobirala članarino. Namesto, da bi sklicala „Slovenska kmetijska družba“ občni zbor za vse svoje podružnice in vse člane, je njevo vodstvo samo preišljevalo, na kak način bi obdržala SLS. še naprej vso moč Kmetijske družbe. Pri tem se klerikalna gospoda ni prav nič ozirala na dostojnost in poštenost. Iz bojazni, da propade SLS. pri rednih in pravih volitvah, je vodstvo „Slovenske kmetijske družbe“ sklicalo v Ljubljano občni zbor samo za en del članov in en del podružnic. Sklicali so namreč delegate samo kranjskih podružnic, ker so se bali izvenkranjskih, zlasti štajerskih delegatov, ki so bili izbrani potem, ko je nastalo jako močno gibanje samostojnih in naprednih kmetov. Na tem znamenitem občnem zboru so sklepali o važnih vprašanjih, ki se tičejo vseh podružnic ter prikrajšali svoje člane tudi pri največji članski pravici, pri volitvah v predsedstvo in odbor „Slovenske kmetijske družbe“. Za novega predsednika „Kmetijske družbe“ so pristaši SLS. končno izbrali bivšega čevljarja, ki naj bi dokazoval, da je kranjski kmet tudi po svetovni vojni tako zaslepljen, da bi se mu — ako bi se farovski gospodi to zahotelo — lahko postavila za predsednika „Kmetijske družbe“ tudi farovška kuharica ali pa farovška metla. Večjega zaničevanja nad kmeti SLS. dosedaj še ni pokazala, kot ga je z zadnjim občnim zborom „Kmetijske družbe“.

Navzlic vsej lokavosti in prebrisanosti pa se klerikalne nakane niso mogle urediti. Gospodje so popolnoma pozabili, da niso več v Avstriji, kjer so lahko nemoteno izkriščali ljudstvo ter zlasti kmeta držali na uzdah z nasiljem in goljufijo.

V Jugoslaviji demokratska vlada ni mogla mirno gledati, kako se skuša uničiti sklepe Narodne vlade, kakor tudi ni smela dopustiti, da bi se vsled političnega nasilja klerikalne stranke v tako važnem zastopstvu kot je „Kmetijska družba“, na povsem nedopusten način prikrajševale pravice večine članstva. Deželni predsednik dr. Zerjav je zato prav storil, ako je razveljavil vse sklepe zadnjega občnega zbora

se bodo kmalu vsi izselili tja, kamor jih srce vleče, v Avstrijo, ali bodo pa postali taki, kakršni morajo biti, če hočejo med nami živeti. Tem ostankom nekdanjega Nemštva je treba izbiti iz glave vsako misel, da bi pri nas še kdaj vodili prvo besedo; naj se sprijaznijo s spremenjenimi razmerami, ali pa naj gredo v Avstrijo, kamor jih srce vleče.

Naša država mora biti močna na zunaj, ker imamo na zapadni meji sovražnika, ki nam bo vedno stregel po življenju. V takih razmerah mi ne moremo in ne smemo trpeti, da nam posamezne skupine ljudi že od znotraj izpodkopljuje temelje naše moči. Država mora nastopiti z vso svojo močjo najprej proti svojim notranjim sovražnikom in jim streti glavo, pa naj nosijo ti sovražniki duhovniško obleko, invalidsko palico ali pa prodajajo po celjskih trgovinah našemu ljudstvu svoje blago!

„Slovenske kmetijske družbe“ ter odredil, da se naj uvede pravilno postopanje za občni zbor, t. j. izvrše naj se nove volitve po vseh podružnicah na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, nakar bodi občni zbor, ki bo mogel pravilno voliti nov odbor.

Izjavljamo, da se nam zdí kazni, ki jo je s tem izrekla deželna vlada vodstvu „Kmetijske družbe“, veliko premila. Društvo, čigar vodstvo pagreši take stvari, kot jih je načelstvo Kmetijske družbe, bi zaslužilo, da se za kazni razpusti. Z razpustom bi pa bili v danem slučaju najbolj prizadeti nedolžni člani. Zato bi bilo najumetnejše, da vlada odstavi dosedanj odbor in imenuje komisarja, čigar naloga bi bila, takoj in brez odloga izvesti nove volitve. Ako pa še naprej pusti klerikalce na čelu „Kmetijske družbe“, bodo za nove volitve napravili zopet novo sleparijo. Ako hoče vlada, da se uvede res pravilno postopanje za občni zbor in ako ji je na tem, da se izvrše volitve v odbor „Kmetijske družbe“ pravilno in pošteno, potem ji drugega ne preostaja, kot da nemudoma odstrani ljudi, ki so zagrešili nepravilnosti zadnjega občnega zbora.

Dopisi.

Iz Dola pri Ljubljani. Pri nas cvete šusteršičijanstvo, ki ga vzdržujeta oba tukajšnja duhovnika, župnik Kastelic in njegov oproda, kaplan Urh. Ta dva duhovnika nikakor ne moreta pozabiti onih časov, ko so še Habsburžani vihteli svoj bič nad Slovenci in ko sta dala zvoniti z vsemi zvonovi, ko je jugoslovanski Beograd padel v roke roparskim Nemcem in Madžarom. Proti Jugoslaviji rujeta z vso močjo v svojem „gadjem gnezdu“, kjer se zbirajo ostanki šusteršičijanstva, da tam zabavljajo proti Srbom in proti Jugoslaviji ter navdušujejo za nekako republiko, kjer bi bil menda Šusteršič za predsednika. Najbolje bi bilo, da se to „gadjem gnezdo“, ki je središče vse protidržavne agitacije, razpusti, ker tega se vendar ne bo pustilo, da bi se hujskalo po družtvih proti naši državi in kralju. Ves čas vojske sta ta dva duhovnika navduševala za Habsburžane in za vojsko — seveda, saj ona dva sta lepo doma ostala, drugi so pa morali iti v ogenj granat in šrapnelov! Poprej sta vedno govorila za Avstrijo, sedaj se pa nikdar ne spomnita s prižnice naše svobodne domovine Jugoslavije! Prav hudo je obema, ako je kak narodni ali državni praznik in kadar morata o tem kaj razglasiti, molitev „za našega cesarja Franca Jožefa I.“ se pa še vedno blešči v zakristiji. Na „gadjem gnezdu“ nikdar ne razobesita jugoslovanske, ali vsaj slovenske zastave, ako je kak državni praznik, pač pa je bilo vse polno zastav, kadarkoli je padlo kako slovaško mesto v roke nemških in madžarskih roparjev. Izdajalskega vedenja teh dveh šusteršičijankih nasprotnikov Jugoslavije kratkomalo ne bomo pardonirali! Vse pride na dan!

Iz Polenšaka. Pred nekaj leti je prišel k nam za župnika znani Poplatnik, ki ga imajo v spominu — pa ne v dobrem — povsod, kjer je poprej kaplanoval. Seveda se je tudi pri nas podal takoj na politično polje in ker je že pri prvih občinskih volitvah pogorel, se je maščeval na različne načine onim, ki niso hoteli voliti tako, kot je on zapovedal. Neko stanko je na njeni smrti

ai postelji spovedal in jo pri tem tako mučil, da se je jokala do zadnjega zdihljaja, samo zato, ker je dala pooblastilo svojemu sinu, ki je volil proti župniku. Samovoljen je ta župnik v vsakem oziru. Otrokom, ki jih prinesejo h krstu, daje imena čisto po svojem in se nič ne briga za to, kako ime hočejo dati starši. Maščevalen je tudi, čeprav kot duhovnik ne bi smel biti. Pri cerkvenem vinogradu je bil viničar, ki bi moral pri neki pravdi pričati za župnika, ampak viničar je bil bogaboječ človek in ni hotel po krivem pričati. Zato je moral iti revež na vojno in pustiti doma ženo s šestimi otroci, ki jih je potem župnik spodil od hiše. Nekoč — še pred vojno — je župnik pogнал iz cerkve tri fante, češ, da so prišli fantje v cerkev s kletvijo in ropotom. Dotični fantje so ga tožili in župnik je bil kaznovan. Sedaj se je pa ena prič, ki so takrat pričale proti njemu, imela poročiti in ji je dal odvezo samo pod pogojem, da pričanje prekliče in njemu stroške povrne, kar je priča sicer obljubila, potem se pa premislila. In še na eno pričo je hotel tako vplivati, ampak dekle je bilo pogumno in ni hotelo nič obljubiti, zato pa odveze ni dobila. Poroko je pa župnik vseeno obavil in si zaračunal za oklic in poroko „malenkost“ 128 kron! Kdo mu je neki dovolil zvišati pristojbine?

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Prometni odnošaji v Srednji Evropi. Promet pri nas in pri sosednjih državah trpi v veliki meri tudi zaradi tega, ker med državami, nastalimi na ozemlju bivše Avstro-Ogrske, in sosednjimi državami ni direktnega tovarnega prometa. Nobena država ne pušča svojih vagonov čez mejo, ker se boji, da jih nikdar več nazaj ne dobi in tako se mora blago na meji vedno prekladati. Sedaj je osnovan na Dunaju medzvezniški komite za promet voznega materiala, ki bo urejeval odnošaje kretanja vagonov med Avstrijo, Jugoslavijo, Italijo, Čehoslovaško, Madžarsko, Poljsko in Rumunijo. Naša vlada bo imela tudi svojega zastopnika v tem komiteju in potem se razvije direktni tovarni promet med našo in imenovanimi sosednjimi državami, kar bo dobro vplivalo na naše prometne zveze s sosednjimi državami.

g. Nacionalizacija elektrarn. Elektrarne v Zemunu, Mitrovici in Rumi so sedaj pod državno zaporo, ker so last nam sovražnih podanikov. V najkrajšem času pa se bodo prodale domačim interesentom. Za odkup teh inštalacij je potreben kapital osmih milijonov kron.

g. Za domačo fabrikacijo sukna. Ministrstvo za prehrano je zahtevalo od domačih tvornic poročila o količini bombaža in ostalih surovin, potrebnih za domačo fabrikacijo sukna. Ministrstvo meni vse te potreščine nabaviti in jih razdeliti med naše tvornice za sukno.

g. Naše terjatve v Avstriji. Velike vsote jugoslovanskega premoženja je dala Avstrija neopravičeno pod zaporo. Sedaj posluje v Ljubljani enketa za povrnitev jugoslovanskih depozitov in terjatev v Avstriji za slovensko ozemlje. Vse podrobnosti se bodo interesentom v najkrajšem času objavile. Za sedaj se le opozarjajo, da jugoslovanskim podanikom ni priporočati, da bi sprejemali plačila svojih terjatev v avstrijskem denarju. Jugoslovanski dolžniki, kateri imajo plačati terjatve v Avstriji, se opozarjajo, da je vsled znane odredbe naše vlade to plačilo za sedaj prepovedano. Tudi njih zadeva bo zgoraj imenovana uradna organizacija v kratkem p. jasnila. Vsa podrobna izvestja daje tajnik sedanjega organizacije dr. Josip Hacin v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 8.

g. Izvoz v Švico. Uvoz živine v Švico je prepovedan zaradi boleznih. Vsled te prepovedi je nastalo pomankanje mesa v Švici. Da se omogoči dovažanje mesa, se sedaj projektira napraviti na meji klavnice. Za živino iz naše države bi bile klavnice ali v Buksu (mejna postaja) ali pa po drugem načrtu na Predarlškem v Feldkirchu in Dornbirnu.

g. Zamena kron. Minister za finance je izdal predhodno objavo o povlačenju kronskih novčanov iz prometa. V tej objavi se veli, da bodo začeli jemati iz prometa kronske novčanice v najkrajšem času. Začetek zamenjavanja bo pravčasno objavljen. Rok ne bo podaljšan, niti ne bodo vpoštevali naknadnih prošenj. Izplačevala se bo polna vrednost brez odbitka. Takoj po izmenjavi bodo začeli likvidirati 20odstotne državne priznanice.

g. 400 sodov kislega zelja. Okrajno glavarstvo v Ljubljani ima pri Janezu Selanu, posestniku v Dobrunjah št. 45, pod zaporo 400 sodov kislega zelja. Ker se je bati, da bi se pokvarilo, proda se to zelje potom županstva občine Dobrunje na javni dražbi na licu mesta dne 7. februarja 1920. ob 9. uri dopoldne. Vabijo se posebno aprovizacije. Blago se lahko ogleda pred začetkom dražbe.

g. Na Madžarskem nočejo denarja kolkovati. Nasproti vestem, da se bodo na Madžarskem kolkovali bankovci in pri tem odtegnilo 35 odstotkov, ugotavlja „Az Ujsag“ na podlagi nannanila finančnega ministra barona Koranyja, da vse te vesti ne odgovarjajo dejstvu. Finančni minister je proti kolkovanju in sploh sodi, da ima o tem vprašanju odločevati narodna skupščina.

Politične vesti.

p. Laške spletke. Lahi znajo dobro spletkariti in se ploh zelo dobro razumejo v vsak nepošten posel. Zelo previdni moramo biti, na vse strani, ker Lahi ne mirujejo, oni delajo na vse kriplje noč in dan, samo da bi nas opeharili ali pa vsaj napravili malodušne. Ko je naša vlada dobila iz Pariza ultimatum, je šla po svetovnem — in tudi našem — časopisju neverjetna vest, da je vse pariško časopisje na strani Italije, samo „L'home libre“, da zagovarja jugoslovansko stališče. To vest so razširili iz Pariza Italijani, s prozornim namenom, da bi provzročili pri nas malodušnost. Vest je pa bila — kot vse, kar Lahi javljajo — izmišljena, ker je večina pariških listov v tej zadevi na naši strani in celo „Le Temps“, ki nam sicer ni posebno naklonjen, se je izjavil proti italijanskemu nasilju. Samo „Matin“ je proti nam, ker je list, ki vedno piše za onega, ki ga zato plača — v tem slučaju za Italijo. Ta list laže, da bi bili Srbi za sporazum, ampak Slovenci in Hrvati da nočejo o tem nič slišati. Namen takega pisanja je prozoren: ustvariti se hoče mnenje, da so za sporazum Srbi, t. j. oni del Jugoslavije, ki je bil z antanto v zvezi ves čas vojne, proti sporazumu smo pa Slovenci in Hrvati, bivši Avstrijci. S tem se hoče doseči dvoje: dokazati, da Italijani ne izvršujejo nasilja nad Srbi, torej nad zavezniki in ob enem se hoče posejati seme razdora med Slovence in Hrvate z ene in Srbe z druge strani. Ampak to spletko so Srbi temeljito razbili s svojimi veličastnimi manifestacijami za jugoslovansko Gorico, Trst, Reko in Dalmacijo. Iz tega se vidi, da moramo sprejemati vse vesti iz Pariza z največjo previdnostjo, ker Italija se poslužuje vsakega sredstva, samo da nam in naši pravični stvari škoduje.

p. Proti dvojezičnosti. Na drugem mestu se pečamo z nekvalificiranim vedenjem ptujskih invalidov, ki se Jugoslaviji na ta način zahvaljujejo za njeno dobroto, da zaničujejo naš državni jezik in vabijo na svoje veselice z dvojezičnimi vabili, na katerih zavzema nemščina celo prvo mesto. Občinstvo bi moralo s to nemškutarsko družbo obračunati na ta način, da na veselico nihče ne bi prišel, ker toliko narodne zavednosti bi vendar že moralo biti pri nas, da se nihče ne bi udeleževal nemškutarskih prireditev. Ptujске dvojezične invalide bi pa trebalo poslati v Avstrijo, ker tako daleč tudi še nismo, da bi naša narodna država s svojim denarjem podpirala spodnještajerske nemškutarje. Čemu je pri nas sploh potrebna kaka dvojezičnost? Onih par Nemcev, ki je med nami ostalo, gotovo zna slovensko, ako še ne zna, naj se pa nauči, ako hoče med nami živeti. Žalostno je, da se naše ljudi mora sploh še opozarjati na to — sedaj, v naši svobodni državi! Nam pač še vedno manjka prave narodne zavednosti in samo zato je mogoče, da dviga glavo ona nemškutarija, ki bi morala biti med nami že zdavnaj mrtva.

Novosti.

n. Važni sklepi beogradske vlade. Ministrski svet se je te dni pečal z vprašanjem preskrbe posameznih pokrajin z živili in glede odprave draginje. Izvolil se je poseben ministrski odsek, ki ima izdelati predloge glede odprave pomanjkanja živil in draginje, in sicer v naslednjih smernicah: 1. V prvi vrsti se mora gledati na to, da so vsi deli države preskrbljeni z živili. V to svrhu naj se ustanovi osrednji kupovalni urad, ki naj bi vodil vse posle nakupovanja in razpečavanja živil. 2. Privatni izvoz zrnate hrane se prepove; v bodoče bo smela izvažati žito samo

država. V slučaju potrebe se bo smela odrediti tudi rekvizicija žita pri prekupovalcih, ki kupijo velike zaloge živil v špekulacijske namene. S tem bi bile varovane koristi producentov (poljedelcev) in konsumentov. Doseganje postopanje proti verižnikom se znatno poostri s tem, da se osnujejo upravna sodišča, sestavljena iz zastopnikov konsumentov, poljedelcev in vlade: ta sodišča naj nastopajo z vso strogostjo proti verižnikom z živil. — Uvoz luksurzijsnega blaga se zabranjuje.

n. Ponarejalci na delu. Res je že skrajni čas, da se krone avstrijskega izdelka pri nas potegne iz prometa, ker potem bomo imeli vsaj mir pred ponarejalci. Na Dunaju je sedaj dosti tisočakov z jugoslovanskimi kolki s štampiljo: „Jadranska banka, Ljubljana“. Ker se je Jadranska banka posluževala pri kolkovanju samo s štampiljo: „Jadranska banka, podružnica v Ljubljani“, je očitno, da so ti tisočaki, oziroma kolki na njih in štampilja, ponarejeni. — Po Zagrebu pa krožijo stotaki z nadpisom: „Deutschösterreich“ in imajo naše kolke nižje vrednosti; tu se vsaj takoj vidi, da denar ni pravi, ampak previdnosti je treba vseeno. Eno- in dvakronskih bankovcev je v Zagrebu vse polno, ki so po večini vtihotapljeni iz Avstrije. Vse te zlorabe bodo ponehale še-le, ko pri nas izginejo iz prometa kronski bankovci avstrijskega izdelka, in to se zgodi v najkrajšem času, menda že v teku tega meseca.

n. Zelo koristno in potrebno! Pri poverjeništvu za socialno skrbstvo se je ustanovil protialkoholni sosvet kot posvetovalni organ protialkoholnega oddelka. Namen tega sosveta je, da v vseh vprašanjih, ki se tičejo protialkoholnega gibanja, stavlja protialkoholnemu oddelku primerne nasvete in predloge ter ga podpira pri nadzorstvu glede izvrševanja vseh protialkoholnih vladnih odredb. Člani tega sosveta so poleg zastopnikov vladnih oddelkov, zastopniki Sokolskega Saveza SHS, Orlovske zveze, izobraževalne organizacije „Svobode“ in „Svete vojske“.

n. Naš napredek. Na borzi v Curihu je naša krona že pretekla češko krono in je že čisto blizu nemške marke. Avstrijske krone sploh nobene vrednosti več nimajo na švicarskih borzah, ker jih na Dunaju tiskajo noč in dan, tako, da jih je že kot listja in trave. Jugoslovansko narodno gospodarstvo se pa vendar lepo dviga, kar se vidi najbolj ravno iz dviganja naših vrednosti na tujih borzah.

n. Proti navijalcem cen v Zagrebu. Zagrebška policija ne izdaja onim trgovcem, ki so obsojeni zaradi verižništva in navijanja cen, nobenih potnih listov v inozemstvo, onim, ki potne liste že imajo od poprej, jih pa odvzame. Taki-le navijalci cen potujejo na Dunaj, kupijo tam blago za avstrijske krone, doma pa računajo zanj ravno toliko ali pa še več jugoslovanskih kron in „zasluzijo“ že pri tem svojih 60 odstotkov, po vrhu si pa še zaračunajo stroške in dobiček, tako da pridejo vsaj na 100 odstotkov čistega dobička. Za to je blago vsak dan dražje, ker vrednost avstrijske krone vsak dan pada, trgovci pa računajo za eno avstrijsko eno jugoslovansko krono. Ne vsi, ampak večina tako dela in — odira ljudstvo.

n. Nova knjiga. F. M. Dostojevskij: Bele noči. Mali junak. Preložil dr. Vlado Borštnik. Natisnila in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, 1920. M. 8 a 152 str. Cena broš. 10 K, vezanemu izvodu 12 K. 10. do 12. snopič „Narodne knjižnice“ nam prinaša v dovršenem prevodu Dostojevskega sentimentalni roman „Bele noči“ in novelo „Mali junak“. Prvo delo je ljubka povest o sanjarju in nesrečni deklici, zgodba dveh src, ki iščeta utehe drugo pri drugem v svoji osamelosti, zapuščenosti in nesreči. „Mali junak“ je prelestna psihološka slika iz one otroške dobe, ko začne zoreti v človeku nezavestno spoznanje samega sebe, ko se začne porajati spolni nagon s svojimi duševnimi boji. V obeh povestih vidimo, kako globoko je posegel Dostojevskij v človeško dušo in kako mojstrsko jo je razgrnil pred našimi očmi v vseh njenih tudi najskrivnejših treslajih in gibih. Prelagatelj je dodal prevodu življenjepis Dostojevskega in literarno skico o slovenskih prevodih njegovih del. Pričujoča knjiga je nov korak do cilja, namreč do vsega Dostojevskega v slovenskem prevodu.

n. Čilski soliter. V Ljubljani, Miklošičeva cesta 8/II., se nahaja pisarna „Delegacije proizvajalcev čilskega solitra za kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev“. Vodi jo kot poddelegat (za Slovenijo) kmetijski strokovnjak, dipl. agr. A. Jamnik,

javni delegat in osrednji urad te delegacije pa je v Beogradu. Ta ustanova se ne peča z nikako trgovino, temveč je njen namen le, da daje vsakomur brezplačni pouk o najboljši porabi bodisi hlevskega, bodisi umetnega gnojila. — Kdor želi, da se mu tudi vsa tiskana navodila in poučni spisi brezplačno dopošiljajo, naj javi svoj naslov ljubljanski pisarni omenjene delegacije.

n. Za konjerejce na Koroškem. Dne 7. februarja t. l. ob 15. uri se vrši v Borovljah in dne 6. februarja t. l. ob 13. uri v Velikovcu zborovanje konjerejcev. Isti dan in istotam se vrši tudi premovanje plemenskih konj (kobil, žrebic, žrebcev).

Oddaja demobilizacijskega blaga. Oddati je 3000 litrov rumove esence iz demobilizacijskega skladišča v Ptuj ter eno cisterno tera. Kdor se za to blago zanima, naj se pismenim putem obrne na Gospodarsko komisijo za stvarno demobilizacijo v Ljubljani, Sodna ulica 1.

Zamenjava denarja. Minister Veljkovič razglasa, da bo skoraj začel zamenjati nove krousko-dinarske novčanice za stare avstrijske krone. Čas za zamenjavo bo pozneje določen. Minister opozarja že sedaj, da rok za zamenjavo ne bo v nobenem slučaju podaljšan, vsled česar svetuje, naj ga ljudje, ki se bi mogli sami ob pravem času zamenjati denarja, vložijo sedaj v denarne zavode. Najpreje se bo zamenjala krona za krono, nato pa se bodo takoj izplačale 20odstotne priznanice in polni meri.

Povišane draginske doklade dobe orožniki, in sicer na mesec 200 dinarjev, ter poleg tega za ženo in vsakega otroka na dan po 1,50 din.

n. Hrvatske gospodarske organizacije so se posvetovale o sedanjem stanju našega valutnega vprašanja in izdale o tem daljši komunike, v katerem iznašajo natančne predloge glede končne rešitve valutnega vprašanja.

n. Izvoz zdrave valute. Kakor je znano, je vlada prepovedala izvoz zdrave tuje valute iz države. Ker pa prihajajo v državo tudi tujci, ki skozi državo samo potujejo in prinašajo s seboj iz inozemstva zdravó valuto, se bo takim izdajalo pri prihodu v Jugoslavijo potrdilo, da nosijo s seboj zdravo valuto, ki jo imajo pravico tudi vzeti s seboj, ako v teku 30 dni zopet prestopijo državno mejo.

n. Novi predsednik francoske republike. Paul Deschanel je poslal našemu ministrskemu predsedniku g. Davidoviču naslednji brzozjavni odgovor na njegovo čestitko povodom izvolitve za predsednika: „Prosim vas, da sprejmete izraz moje najtoplejše hvaležnosti za čestitke, ki ste mi jih poslali z besedami, katere so me globoko ganile. Ne bo mi milejše naloge od te, da s plodnim delom podpiram ojačenje zveze, ki združuje naši državi, katerih prijateljstvo je za vedno zapečatenó na bojnih poljanah, kjer sta se bori armadi obeh držav ramo ob ramo za pravico in svobodo. Paul Deschanel.“

n. Makedonski Grki. V južnem delu naše države, v Makedoniji živi tudi par tisoč Grkov, največ v mestih, tako tudi v Bitolju. Sedaj se je nekaj bitoljskih Grkov, ki živijo v Solunu, obrnilo na grško vlado v Atenah z zahtevo, da Grčija zahteva izročitev Bitolja Grčiji. Za lažje razumevanje te zadeve moramo povedati, da se nahaja mesto Bitolj na popolnoma jugoslovanskih tleh, tako kot Celje in da tudi v mestu samem živi samo par tisoč Grkov, medtem ko so Jugoslovani v večini. Pri takem položaju seveda niti misliti ni na to, da bi mi komersibodi odstopilo to lepo mesto. Sicer pa je grški ministrski

predsednik Venizelos, ki je veliki zagovornik zveze med Grčijo in Jugoslavijo, že enkrat odločno izjavil, da se Grki, ki so raztreseni po Makedoniji, lahko preselijo na Grško, ako ravno nočejo ostati v Jugoslaviji. Tak odgovor bo dal gotovo tudi bitoljskim nezadovoljnejšem.

Časopisje Evropejcev v Ameriki. Pred vojno je izhajalo v Ameriki 500 nemških časopisov, sedaj le še 344. Čehoslovaki izdajajo v Ameriki 100 časopisov, od teh 11 dnevnikov, Jugoslovani izdajajo 33 časopisov, od teh 7 dnevnikov. V slovenskem jeziku izhaja 13 časopisov. Italijani izdajajo 150 časopisov.

n. Bolgarska ne more plačati. Bolgarska mora plačati 40 milijard vojne odškodnine, od česar ima dobiti večji znesek todi naša država. Bolgari so to tudi podpisali v Parizu, sedaj hočejo pa na enkrat dokazati, da oni tega zneska ne mo-

rejo plačati. Ako so znali škodo delati po Srbiji — pa še kako škodo so naredili! — bodo morali pač tudi plačati, da bodo v bodoče vsaj vedeli, da se niti v vojni ne sme ropati in uničevati imetja, ako imajo to srečo, da pridejo v sovražno državo. Kazen je težka, ampak zaslužena.

n. Naša pogodba z Avstrijo. Naša vlada je odobrila dodatni dogovor o kompenzacijski pogodbi z Avstrijo z dne 1. septembra 1919. Določbe dodatnega dogovora so stopile v veljavo z dnem, ko se je dogovor odobril. Glavna točka tega dogovora se nanaša na postopanje v zaračunanju kron, za katero zaračunavanje so metodajni tečajji na zagrebški borzi. Razun tega se določa, da je izvozne carine prosto vse ono blago, ki je bilo na temelju kompenzacijske pogodbe od marca meseca 1919. plačano do dne 10. septembra 1919.

Konec klerikalnega paševanja v deželnem dvorcu.

Zadnje dni so izginili iz gospodarstva bivšega deželnega odbora poslednji sledovi klerikalnega političnega sistema. Deželna vlada je razpustila takozvano likvidacijsko komisijo, ki je dosedaj vodila posle bivšega deželnega odbora kranjskega. Mesto likvidacijske komisije je postavljen za deželno premoženje dr. Karel Triller kot kurator, za njegovega namestnika pa višji ravnatelj bivših deželnih uradov Matija Zamida. Kuratorju prideli deželna vlada poseben sosvet, v katerega lahko pošljejo politične stranke svoje zastopnike. Povabljena je bila tudi SLS. Ona pa je to povabilo odklonila in podala pri zadnji seji likvidacijske komisije protestno izjavo, v kateri delajo deželnega predsednika dr. Žerjava osebno odgovornega za izgubo, ki bi iz tega nastala. Ako so gospodje to storili, ostati bi morali dosledni in reči bi morali, da naj dobi deželni predsednik to, kar prihrani deželi zaradi tega razpusta. Klerikalni gospodi mora biti dobro znano, da likvidacijska komisija že od me-

seca junija naprej ni imela nobenega upravnega posla, ker je država prevzemala korakoma posle bivšega deželnega odbora. Z novim letom so odpadli zadnji upravni posli in prešli na državne urade. Komisija od tega dne naprej ne bi imela drugega posla, kakor varovati premoženje dežele. Za to delo pa ni potreba, da ima dežela drago komisijo, v kateri sedi cela vrsta gospodov, ki majo svoje uradne prostore in stalne plače. Za to delo je dosti kurator s sosvetom. Na Štajerskem take komisije sploh ni bilo, dasi so bili tamkaj posli zaradi uravnar razmerja spodnjega dela Štajerske do bivšega deželnega odbora v Gradcu mnogo bolj zapleteni. Gospodje od SLS. so pač izgubili troje kořit in to je pravi vzrok vsej jezi. S tem, da so odklonili vstopiti v kuratorjev sosvet, so izgubili zadnjo besedo v deželnem dvorcu, ki je bil toliko let glavni stan njihovega paševanja. Sedaj klerikalna moč na Slovenskem dan za dnem bolj razpada.

Za smeh in kratek čas.

Dobro sredstvo. Neki kmet je bral v listu oglas, kjer je nekdo ponujal najboljšo znano sredstvo za pobijanje gosenic, če se mu pošlje desetak. V oglasu je bilo rečeno, da sredstvo vselej deluje. Kmet je hitro poslal omenjeni znesek

in dobil za nekoliko dni po pošti zavoj. Odprl ga je in našel dve hrastovi deščici. Poleg nahajajoče navodilo se je sledeče glasilo: „Vjemi gosenco in jo položi na deščico št. 1, potem udari z deščico št. 2 po njej. Mrtvo gosenco odstrani in vjemi drugo itd.“

Tiskovna zadruga v Ljubljani

priporoča sledeče knjige in časopise:

- Dostojevskij: Besi. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poština 1-40 K.
- Goncourt: Dekle Eliza. Roman. Broš. 8-50 K, vez. 11 K, pošt. 70 v
- Jos. Jurčič, Zbrani spisi. I. zv. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 15 K, poština 1-20 K.
- Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, pošt. 1-20 K.
- Cvetko Golar: Rožni grm. Broš. 6 K, vez. 9 K, pošt. 70 v.
- Fran Milčinski: Tolovaj Mataj. Pravljice. Vez. 10 K, pošt. 1 K.
- A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3-50, pošt. 50 v.
- A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del K 12, pošt. 80 v.
- Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.
- Dr. B. Deré: Dojenček, njega ne. ovanje in prehrana. Broš. 4 K, pošt. 70 v.
- Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, pošt. 70 v.

Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pesmi in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.

Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Primešaj „MASTIN“ krmí.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žrtja, potem se pospešuje redilnost, valed tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmí enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 20-50 K poštine, prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Delniška glavnica z rezervniimi zakladi okrog **28,000.000 kron.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun prot. ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Delniška glavnica **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in ino. emeka mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležee v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Brzozjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.